

Cele două declarații din care am reprodus extrasele de mai sus ni se par concludente. Într-o țară unde — tot conform afirmației celor în drept — există un public spectator potențial de 10.000.000 oameni „de culoare”, standardul de viață scăzut al populației indigene și mentalitatea retrogradă a „rasei superioare” anglo-saxone-olandeze concură în a ridica o barieră greu de trecut în calea africanilor care ar vrea să frecventeze teatrele. Așa știind lucrurile, soluția constituirii unor grupări actoricești indigene e doar un paliativ; credem că e mai activă și, în ultimă instanță, mai eficace poziția adoptată de Equity. Oricum, răul cel mare se trage, însă, de altundeva și ca să mergem la rădăcina lucrurilor, am fi nevoiți să intrăm într-un domeniu unde „culoarea” încetează de a mai fi o problemă de teatru.

T. S.

În cinstea mării sărbători

Pregătirile în vederea sărbătoririi festive a celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie dobândesc pe măsură ce ne apropiem de data aniversării, o amploare din ce în ce mai mare în toate republicile socialiste sovietice. Alături de creatorii din toate domeniile artei, oamenii de teatru au elaborat un vast program de activitate, în care preocuparea pentru promovarea unor noi spectacole cu piese ale dramaturgiei contemporane se situează pe prim plan.

Astfel, în R.S.S. Armeană, Ministerul Culturii a organizat un concurs de piese axate pe problemele actualității, ale cărui rezultate definitive au fost anunțate în cursul lunii iulie. Toate piesele distinse de juriu au fost incluse în repertoriul teatrelor din R.S.S. Armeană, premiera lor urmînd să aibă loc în lunile octombrie și noiembrie.

Multe teatre din R.S.S. Cazahă au și prezentat în premieră spectacolele cu care intenționează să marcheze această măreață sărbătoare. E vorba în primul rînd de Teatrul cazah de dramă care a reprezentat piesa *Enlik Kibek* de M. Auezov. În prezent, același dramaturg lucrează la o nouă piesă intitulată *În zilele lui Octombrie*, ilustrînd episoade din Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Piesa va vedea luminile rampei la sfîrșitul lunii octombrie.

În strînsă conlucrare cu teatrele din R.S.S. Cazahă lucrează în prezent cei mai de seamă dramaturgi cazahi pentru desăvîrșirea pieselor care vor figura pe afișul festiv. Astfel, G. Musrepov este pe cale de a termina piesa *Un vechi cuib*. Z. Sașkin lucrează la o piesă dedicată lui Tokaș Bokin, erou al războiului civil. Tinărul dramaturg D. Vagaițev desăvîrșește o piesă închinată tinereții lui M. V. Frunze.

Într-o fază avansată se află și pregătirile pe care le întreprind teatrele din R.S.S. Uzbekă în vederea istoricei sărbătoriri. Aproape toate teatrele vor prezenta cu acest prilej spectacole în premieră. Teatrul „Hamza” va monta piesa *Steaua călduzitoare* de K. Iașen, reflectînd evenimentele petrecute la Tașkent în anii 1916-1917. Teatrul din Andijansk va prezenta piesa lui B. Rahmanov: *În ajunul primăverii*, în care sînt evocate crimpele ale revoluției de la 1905 la Tașkent și Samarkand. Acelorași evenimente le este dedicată și piesa *Stele strălucitoare* pe care dramaturgul I. Sultan este pe cale s-o termine. Cît privește teatrul din Fergana, el va inscena piesa *Steaguri deasupra Registrului* de Iusuf, în care sînt rediate aspecte ale prăbușirii emiratului din Buhara și evocate episoade din activitatea revoluționară a lui M. V. Frunze.

Știri din...

U. R. S. S.

● Teatrul Academic de Dramă al R.S.S. Bașchire a prezentat în premieră piesa *Musa Djalil* a dramaturgului tătar N. Isanbet. Eroul piesei, Musa Djalil, a fost ucis, într-un lagăr în timpul războiului, pentru activitatea sa antifascistă, desfășurată în rîndurile prizonierilor.

● Cu prilejul Decadei artei și literaturii tătare desfășurate recent la Moscova, spectatorii din capitala Uniunii Sovietice au avut, pentru prima oară, prilejul să cunoască un teatru colhoznic. E vorba de teatrul din Menzelin, înființat în anul 1935, din inițiativa unui cerc artistic de amatori. Anual, teatrul din Menzelin oferă 420 de spectacole dintre care doar 35 în localitatea de reședință.

Cea mai mare parte a activității sale, teatrul o desfășoară pe scenele colhozurilor,

sovhozurilor, ale cluburilor muncitorești din regiunile industriale unde arareori pot posedea formații profesioniste.

La Moscova, teatrul a reprezentat o nouă piesă din dramaturgia tatară contemporană, *Legi nescrise*, de I. Aminov și lucrarea clasică *Galia-banu* de M. Faizi, ambele avînd drept temă lupta pentru apărarea demnității umane.

Sălile pline pe care le-a cunoscut fiecare spectacol al ansamblului din Menzelin (reprezentările au avut loc în incinta Teatrului Comsomolului Leninist) au însemnat o binemeritată răsplătă pentru munca plină de abnegație pe care o desfășoară acest modest dar harnic colectiv spre propășirea artei teatrale sovietice.

● Teatrul de Estradă din Moscova și-a inaugurat stagiunea de vară la 1 iunie, cînd în parcul „Ermitage” a prezentat spectacolul *Prietenie*, reunind artiști de estradă din cîteva țări de democrație populară. Tot în parcul „Ermitage”, A. Raikin și Teatrul de Miniaturi din Leningrad au oferit în cursul lunii iulie cîteva spectacole cu cele mai reușite numere ale repertoriului lor. În perioada Festivalului Mondial al Tineretului pe scena de la „Ermitage” au evoluat cei mai de seamă actori sovietici ai acestui gen, într-un spectacol dedicat tineretului lumii.

Marea atracție a acestei stagiuni estivale a fost însă primul spectacol prezentat de teatrul condus de A. Șurov și N. Rikunin. Spectacolul intitulat, *Mica supărare a marelui oraș* cuprinde o suită de tablouri înfățișînd aspecte caracteristice din viața Moscovei. Reprezentațiile au avut loc pe scena din parcul „Bauman”.

● În cadrul primului festival — „Primăvara teatrală” — al teatrelor din Moscova, spectatorii din capitala Uniunii Sovietice au avut prilejul să vizioneze peste 15 spectacole, dintre care unele prezentate în premieră absolută. Amintim astfel spectacolele cu piesele *Țiganca Aza* de M. Starîki (Teatrul Romen), *Cristalul P. S.* de M. Lvovski (Teatrul tinărului spectator), comedia satirică *Numai neplăceri* de V. Bahnov și I. Kostiuovski (Teatrul „K. S. Stanislavski”) ș. a. Acordînd o deosebită atenție spectatorilor festivalului, presa sovietică a fost unanimă în a recunoaște că ultima premieră a M.H.A.T.-ului (*Maria Stuart* de Schiller), prezentată și ea cu acest prilej, a fost un important eveniment

în viața artistică a teatrului care de-a lungul întregii sale activități nu s-a adresat niciodată dramaturgiei schilleriene. Iată, de pildă, ce scrie pe marginea acestui spectacol A. Grebnev, cronicarul dramatic al ziarului „Sovetskaia Kultura”: „*Maria Stuart* pe scena M.H.A.T.-ului... Faptul în sine este extraordinar. Dacă Schiller n-a figurat pe afișul acestui teatru de-a lungul întregii sale istorii, lucrul se explică prin cauze bine determinate... Și iată că după șase decenii, fără a-i mai avea la îndemînă pe Stanislavski și Nemirovici-Dancenko, pe Kacialov și Leonidov, Hmelev și Dobronravov... M.H.A.T.-ul purcede fără teamă la rezolvarea unei sarcini de care în mod conștient s-au ferit creatorii săi...” După ce analizează amply spectacolul, A. Grebnev subliniază: „E bine că întîlnirea cu Schiller a avut loc... Deși n-a fost ferită de unele deficiențe, ea trebuie să-i dea teatrului o înnoită încredere în largile posibilități pe care le oferă metoda sa artistică”.

● Cu prilejul celui de al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, în Parcul de cultură și odihnă „A. M. Gorki” din Moscova, a fost inaugurat un nou teatru de vară cu o capacitate de 12.000 locuri. Teatrul dispune de o imensă scenă, largă de 35 m, înaltă de 19 m și adîncă de 28 m, pe care pot evolua ansambluri artistice de 1500 de oameni. În cazul reprezentațiilor teatrale propriu-zise, scena poate fi micșorată prin acțiunea unui mecanism, pînă la 24 m lărgime și 12 m înălțime.

Danemarca

● Între 1 mai și 15 septembrie se desfășoară la Copenhaga tradiționalul festival de artă teatrală de la Parcul Tivoli.

Într-un imens teatru în aer liber — situat în centrul capitalei daneze — prevăzut cu o scenă acoperită, evoluează timp de patru luni majoritatea formațiilor teatrale și coregrafice ce activează în Danemarca.

Repertoriul festivalului este format mai ales din vodeviluri, pantomine și reprezentanții coregrafice. Spectacolele reprezentate sînt concepute în spiritul și tradițiile comediei dell'arte, actorii folosind costumele și măștile caracteristice genului. Cit privește spectacolele coregrafice, acestea pun accentul cu deosebire pe acțiunea dramatică

— firește transpusă scenic prin modalitățile pantomimei — și, mai puțin, pe mișcările de dans propriu-zise.

În afara festivalului de la Parcul Tivoli, în tot cursul verii, manifestări similare au avut loc la Elsinore și Hillröd.

R. P. Polonă

● Majoritatea teatrelor din R.P. Polonă vor deschide anul acesta stagiunea cu noi piese contemporane ca: *Poveste despre Cartagina și Marele popor al țării noastre și al vremurilor noastre* de Kazimierz Korelli, *Celula* de J. Lutowski (autorul piesei *O gardă grea*, care a înregistrat în cursul trecutei stagiuni un deosebit succes) și *Fetele lui Don Juan* de J. Andrzejewski.

Dintre spectacolele prezentate în trecuta stagiune vor fi reluate: dramatizarea după *Război și pace* și *Arsenic și dantele vechi* (ambele la Teatrul Comun din Varșovia), *Nunta* de S. Wyspianski (Teatrul de Stat din Rzeszew), precum și *Doamnele și husarii* de A. Fredro (Teatrul Armatei).

Grecia

● Viața teatrală din Grecia se află concentrată în trei orașe importante ale țării și anume: Atena, Salonîc și Pireu. În ce privește celelalte centre populate, ele sînt lipsite de o mișcare teatrală proprie, prilejul de a asista la un spectacol de teatru fiind condiționat de itinerariul pe care îl stabilesc teatrele centrale cu prilejul turneelor pe care le efectuează. În cadrul unei reuniuni a actorilor greci, s-a cerut organelor guvernamentale să pună capăt acestei situații prin acordarea de subvenții în vederea înființării citorva teatre permanente și în alte orașe. Pînă la rezolvarea acestei cereri, s-a hotărît înjghebarea citorva formații teatrale de turneu, care vor activa în exclusivitate în orașele lipsite de teatre permanente.

● Presa de specialitate din Grecia a fost unanimă în a recunoaște că dintre spectacolele prezentate în cadrul trecutei stagiuni, două au întrunit sufragiul general al populației și anume *Aventurile bravului soldat Șvejk* și *Jurnalul Annei Frank*.

Aventurile bravului soldat Șvejk a fost reprezentată pe scena teatrului Papanoanu din Atena, cunoscut mai ales pentru predilecția sa față de genul revuistie și al

farsei muzicale. Tocmai de aceea înscrierea dramașării după romanul lui Hașek în repertoriul teatrului a fost privită cu multă neîncredere. Spectacolul realizat de regizorul P. Kațelisu și, mai ales, interpretarea lui M. Fotopalos în rolul soldatului Șvejk au demonstrat, însă, posibilitățile teatrului și în deosebi ale interpretului principal, de a aborda cu succes un repertoriu de calitate.

Cel de al doilea spectacol, *Jurnalul Annei Frank*, prezentat de teatrul Musuri, a realizat în cadrul trecutei stagiuni cifra record de 100 de reprezentații.

R. Cehoslovacă

● Teatrul din Pardubice va sărbători anul acesta 50 de ani de activitate. Cu prilejul acestei sărbătoriri, teatrul se va vedea dăruit cu o nouă sală, construită după cele mai moderne prevederi ale tehnicii.

● Cu puțină vreme înainte de închiderea stagiunii, Teatrul Mahlen din Brno a prezentat premiera cehoslovacă a piesei lui Bertolt Brecht, *Galileo Galilei*.

● De curînd, în vitrinele librăriilor cehoslovece a apărut volumul II din „Istoria teatrului ceh” de Jan Vondracek.

Franța

Înainte de a se instala pentru cîteva luni în sala Teatrului „Sarah Bernhardt”, formația Jean-Louis Barrault-Madeleine Renaud, care în cursul trecutei stagiuni a fost nevoită, dat fiind lipsa unei săli de teatru, să întreprindă cîteva lungi turnee în străinătate, a căpătat azil la studiourile de televiziune franceze. În felul acesta, prin intermediul ecranelor de televiziune cei doi actori francezi au reușit să reia contactul cu publicul francez. Spectacolul prezentat a fost *Ciinele grădinarului*, o adaptare de Georges Neveux după cunoscuta comedie a lui Lope de Vega.

● În cursul viitoarei stagiuni, Parisul va dobîndi o nouă scenă. Inițiatorul și animatorul formației ce va activa pe noua scenă este André Cellier, care în cursul stagiunilor 1947/48, 1954/55 și 1955/56 a condus un mic teatru situat pe bulevardul Montparnasse.

Noul teatru va dispune de o sală cu 100 de locuri, repertoriul lui axîndu-se în special pe cele mai cunoscute lucrări ale dra-

maturgiei franceze și clasice universale. Pentru moment, deși André Cellier nu și-a definitivat încă repertoriul, alegerea sa s-a oprit la câțiva autori clasici străini printre care: Strindberg, Cehov și Ibsen.

● Tradiționalul festival teatral de vară de la Avignon s-a desfășurat anul acesta între 15—26 iulie. Teatrul Național Popular a reprezentat cu acest prilej *Henric IV* de Pirandello, *Moarte în catedrală* de T. S. Eliot și *Nunta lui Figaro*.

● Teatrul Național Popular a înscris un nou succes în palmaresul său cu *Mercadet (Le Faiseur)* de Balzac. Reușita spectacolului se datorează în mare măsură subtiliei concepții regizorale a lui Jean Vilar. Conștient de faptul că „dramele” familiei Mercadet, adică ale unor burghezi de la mijlocul secolului trecut care își duc cu vorba creditorii, caută ginere bogat, jonglează cu ruina și speculează, la modul mărunț — credulitatea semenilor, nu mai sînt în măsură să impresioneze spectatorul din zilele noastre, el a pedalat pe ridicolul oamenilor și faptelor prezentate pe scenă. Drama a cedat locul farsei și Jean Vilar (care în Mercadet pare să fi găsit unul din cele mai bune roluri din cariera sa), Lucienne Lemarchand, Monique Chaumette, Roger Coggio, J. P. Darras, G. Wilson și Ph. Noiret au amuzat copios publicul, prilejuindu-i reîntîlnirea cu un Balzac veșnic proaspăt și actual.

R. P. Bulgaria

● Revista bulgară „Teatr” publică în numărul său pe luna aprilie un interesant articol semnat de Nevena Danilova, intitulat „Cîteva probleme privind dramaturgia”. După ce subliniază că autorul unei dramatizări trebuie să cunoască detaliat „nu numai opera pe care o dramatizează, ci întreaga creație a scriitorului respectiv, spiritul și atmosfera în care e concepută, ca și concepțiile estetice ale scriitorului”, Nevena Danilova încearcă să sintetizeze cîteva reguli fundamentale ale dramatizării, legate în special de compoziție, formă literară, conflict cît și de succesiunea logică în expunerea faptelor conținute în lucrarea literară respectivă, dar pe care, după cum precizează autoarea, dramatizarea „nu e ținută să le includă în totalitatea lor”.

Deși conceput ca un material teoretic, articolul Nevene Danilova nu se menține

cu strictețe pe planul generalizărilor abstracte; autoarea folosește în sprijinul argumentării teoretice o seamă de exemple concrete, prilejuite de spectacolele *Anna Karenina*, prezentat de M.H.A.T., *Război și pace* realizat de E. Piscator, *Crimă și pedeapsă* și altele.

Irlanda

● Anew McMaster, actor și regizor specializat în transpunerea scenică a operei shakespeareene, a întreprins în vara asta un lung turneu prin orașele și satele Irlandei, cu piese ale dramaturgului elizabetan. „Publicul irlandez vine la teatru să vadă Shakespeare, pentru că îl iubește. Spre deosebire de spectatorii englezi, care preferă comediele lui, irlandezii vădesc predilecție pentru tragedii. Mulți bat cale de 15—20 km din satul lor și pînă în centrul cel mai apropiat ca să asiste la reprezentațiile noastre”. McMaster a înfruntat pentru întîia oară riscurile unui astfel de turneu în urmă cu 30 de ani și „de atunci pînă azi, sentimentele irlandezilor față de Shakespeare nu s-au schimbat” — spune el.

R. P. F. Iugoslavia

● Festivalul teatral de la Novi Sad, desfășurat în cursul acestei veri, s-a bucurat de participarea a zece teatre care au reprezentat 12 spectacole, toate cu piese ale dramaturgiei iugoslave. Astfel, Teatrul de Dramă din Belgrad a prezentat: *Gloria* de R. Marinkovici. *La sfîrșitul drumului* de M. Maltkovici și *Moștenitorul* de Dzošici. Teatrul Comedia din Belgrad a repurtat un deosebit succes cu piesa *Locuință comună* de D. Dobriceanin. Un aport substanțial la reușita festivalului l-au adus și teatrele din Zagreb (care a prezentat *Pipa* de M. Bojici și *Stăpin pe trupul său* de S. Kolar), cel din Liubliana (cu spectacolul *Cizmarul* de I. Potrici) ca și teatrul macedonian din Skoplje.

Festivalul de la Novi Sad a fost precedat de o consfătuire privind problemele actuale ale dezvoltării mișcării teatrale iugoslave. Cu acest prilej, au fost prezentate patru referate avînd următoarele teme: „Piese contemporane și teatrale iugoslave”, „Teatrul iugoslav și expresia scenică contemporană”, „Despre sistemul

artistic al teatrelor iugoslave" și „Teatrul și publicul”.

Pe toată durata festivalului a fost organizată o expoziție a dramaturgiei contemporane iugoslave, oglindită în spectacole.

● Teatrul pionieresc din Rijeka sărbătorește anul acesta zece ani de activitate. Rodnica activitate desfășurată de acest teatru de-a lungul anilor, l-a situat printre cele mai bune formații de acest gen din R. P. F. Iugoslavia.

În cursul acestei stagiuni, spre exemplu, teatrul a prezentat 57 de piese, dintre care 11 în premieră. Repertoriul acestei stagiuni a cuprins printre altele, o dramatizare după *Winetu de Karl May*, o dramatizare după *Prinț și cerșetor*, semnată de Miloș Markovici, *Albă ca zăpada și cei șapte pitici*, *Haiducii* de B. Nușici și altele.

Pe lângă spectacolele prezentate la Rijeka, teatrul întreprinde numeroase turnee prin întreaga țară.

● Teatrul Sloven de Dramă din Liubliana a înscris în repertoriu piesa *Ziariștii* de Al. Mirodan.

Canada

● În cadrul arhitectonic ideal al lui Trinity College — care datează din sec. XVI, epoca tudoriană a Angliei — Universitatea din Toronto adăpostește al IX-lea Festival anual shakespearian în aer liber. Compania Earle Grey asumă și în acest an răspunderea realizării artistice a acestei manifestări de mare răsunet în viața culturală a țării.

Festivalul, a cărui durată a fost de cinci săptămâni, s-a deschis cu *Furtuna*. A urmat *Imblinzirea scorpiei* și *Hamlet*, pe care compania Earle Grey l-a reprezentat cu succes și în anii trecuți, tot cu prilejul festivalului.

Turcia

● Teatrul Mic din Ankara reprezintă piesa *Potopul* a tânărului dramaturg Turgul Ezacman. Deși piesa folosește motivul leghendarului potop și pune în acțiune o serie de personaje biblice ca Noe, Sem, Ham și altele, autorul dezbate o problemă contemporană și anume: soarta omenirii după un război atomic.

● Piesa *Sultanul Selim al III-lea*, scrisă în 1910 de către Esada Arseven și Salih

Gioza, se înscrie drept una din cele mai iubite lucrări ale repertoriului clasic turc. Aproape în fiecare stagiune ea figurează pe afișul teatral din Istanbul sau Ankara.

În istoria poporului turc, de numele sultanului Selim al III-lea se leagă o serie de reforme menite să ușureze viața poporului. Ridicînd împotriva sa nobilimea fanatică și reacționară, Selim al III-lea a fost omorît în chinuri în cetatea Topkop (1908).

Piesa lui Esada Arseven și Salih Gioza relatează câteva episoade din viața acestui reformator al moravurilor societății turce de la începutul secolului nostru.

Italia

● Anul acesta, Piccolo Teatro din Milano împlinește zece ani de activitate. Înființată în 1947, din inițiativa lui Paolo Grassi și Giorgio Strehler, formația Piccolo Teatro a înscris de atunci, în palmaresul său artistic, 73 de premiere dintre care 35 cu piese ale dramaturgiei italiene și 38 cu piese străine.

Piccolo Teatro a oferit pînă în prezent 2186 spectacole la Milano, 443 în diverse orașe italiene și 202 reprezentații în 15 țări străine. Actualmente, Piccolo Teatro joacă cu două ansambluri permanente: unul la Milano, iar cel de al doilea, în turneu cu *Slugă la doi stăpîni* de Carlo Goldoni. De altfel, în curînd, teatrul va întreprinde cu această piesă un lung turneu cu care prilej va poposi la Tripoli, Tunis, în Olanda și Germania.

● Primele două festivaluri de teatru din Italia meridională au luat de curînd sfîrșit, după ce, timp de aproape o săptămînă, au reținut atenția și interesul oamenilor de teatru din întreaga Italie. Festivalurile care s-au desfășurat în orașele Lecce și Cosenza s-au bucurat de participarea unor teatre ca Piccolo Teatro din Milano care a reprezentat *Slugă la doi stăpîni* de Carlo Goldoni, Teatro stabile din Torino, Teatro stabile din Genova și Teatro stabile din Regio Emilia, care a înregistrat un deosebit succes cu *Șase personaje în căutarea unui autor* de Pirandello. În timpul festivalului au avut loc numeroase întîlniri între spectatori și actorii formațiilor participante, precum și o serie de conferințe ca cele ținute de Cezare Giulio Viola

la Lecci și Giuseppe Lanza la Cosenza despre opera lui Pirandello.

● Posturile italiene de radio au inițiat un nou ciclu de emisiuni, rezervat marilor companii teatrale dialectale. Sub conducerea generală a lui Gigi Michelotti, se vor succeda următoarele emisiuni: *Piemontezii* (prezentare de G. Michelotti), *Milanezii* (prezentare de Eligio Possenti), *Venețienii* (două programe al căror text va fi, respectiv, de Gino Damerini și Alberto Bertolini), *Napolitanii* (text de Frederico Petticione), *Toscanii* (prezentare de Giulio Bucciolini), *Sicilienii* (text de Giacomo Gaglione), *Romanii* (text de Cesare Meano) și *Genovezii* (de Enrico Bassano). Acest nou program radiofonic este o dovadă a popularității de care se bucură marile companii teatrale care joacă în dialect și a importanței ce li se atribuie în viața teatrală a Italiei.

Anglia

● Cu prilejul celui de al III-lea festival teatral din York, care s-a desfășurat la sfârșitul lunii iunie, a fost organizată o expoziție Bertolt Brecht, prima de acest fel în Anglia. În cadrul expoziției au fost prezentate fotografiile, reproduceri, manuscrise, machete privind viața și activitatea lui Brecht. Trebuie menționat că în cadrul acestui festival a fost reprezentată piesa *Cercul de cretă caucazian*, în versiunea engleză semnată de Eric Bentley.

● Ilustrativă pentru situația deosebit de grea pe care o cunoaște astăzi mișcarea teatrală engleză, ni se pare inițiativa luată de curind de către municipalitatea din Chesterfield, de a trece teatrul local sub tutela financiară a Clubului de Jazz din același oraș. În felul acesta, Civic Theatre din Chesterfield nu va mai primi pe viitor nici o subvenție din partea municipalității, ajutorarea lui căzînd în sarcina exclusivă a Clubului. Se pare, că consiliul de conducere al Clubului de Jazz vădește, spre deosebire de municipalitatea orașului, un sincer interes pentru viitorul artei teatrale engleze și, în special, pentru soarta lui Civic Theatre. Această preocupare se vădește din faptul că recent consiliul a hotărît ca jumătate din încasările făcute cu prilejul concertelor să fie alocate teatrului.

● De curind a avut loc, pe scena lui Ulster Arts Theatre din Belfast, premiera

irlandeză a piesei lui Arthur Miller, *Vederea de pe pod*.

● Tinărul dramaturg John Osborne — a cărui primă piesă, intitulată *Privește în urmă cu minie*, a stîrnit un viu interes în Anglia — s-a înfățișat de curind publicului londonez cu o altă lucrare: *Artistul* (titlul original: „*The Entertainer*”). Ca și *Casa inimilor sfîrimate* — scrie revista engleză „*The Stage*” — aceasta este o piesă despre Anglia, o Anglie care trăiește procesul propriei ei destrămări. Personajele... sînt în același timp indivizi și simboluri. Pe scena lui Royal Court Theatre, sub egida Companiei Teatrale Engleze, un mînunchi de actori inzeștrați, în frunte cu Laurence Olivier și în regia lui Tony Richardson, au realizat un spectacol de o ținută artistică deosebită. În ce-l privește pe Olivier, se pare că Archie Rice — personajul principal al piesei — i-a prilejuit cea mai bună creație într-un rol modern, din cariera sa.

Olanda

● Incontestabil că spectacolul *Gedanste Portretten* (Tablouri dansate) se înscrie ca o interesantă tentativă de ilustrare a istoriei dansului. Autorii acestui spectacol, care astăzi se joacă cu succes pe cîteva scene olandeze, au încercat să puncteze cele mai importante momente din istoria dansului, începînd cu anul 1850, perioada romantismului, și pînă în zilele noastre. Dacă primele tablouri ale spectacolului se mărginesc să evoce, cu o notă de cald lirism, cîteva din dansurile sec. XIX, ultimele în schimb, acelea care oglindesc situația actuală a dansului, biciuiesc swingul și alte dansuri moderne care nu mai păstrează nimic din gingășia și suavitatea precursorilor lor.

Austria

● Festivalul teatral de vară, organizat anul acesta de Burgtheater din Viena, a dobîndit caracterul unui adevărat festival internațional de artă teatrală, datorită participării citorva formații străine. Astfel, pe lîngă spectacolele prezentate de ansamblul Burgtheaterului, spectatorii vienezi au avut prilejul să vadă *Titus Andronicus* cu Laurence Olivier în rolul titular, *Maior Barbara* de Shaw, reprezentat de Schiller-

theater din Berlin, *Burghezul gentilom* în interpretarea ansamblului Comediei Francheze, *Cei șapte frați* de Al. Kivi și *Ifigenia din Aulida* de Euripide, prezentate de Teatrul Național din Helsinki, precum și o serie de spectacole ale Teatrului din Hamburg, condus de Gustav Gründgens.

● „Orașul teatrelor în agonie”, astfel califică un articol publicat în ziarul vest-german „Deutsche Volkszeitung” capitala Austriei. Și într-adevăr, Viena își pierde treptat teatrele, mistuite de grava epidemie a crizei financiare.

Burgtheater, Teatrul Insel, Orfeu, pe lângă alte zeci de teatre, și-au închis porțile. Opereta vieneză, care a făcut faima capitalei austriace, se vede astăzi redusă la o singură sală, aceea a lui Raymond-theater.

Este edificator pentru acest proces de dezagregare a unei mișcări teatrale cu vechi tradiții, faptul că fostul Burgtheater găzduiește un magazin universal, în timp ce cunoscutul Theater an der Wien, preluat de o întreprindere comercială, a devenit un mare garaj.

Pe de altă parte, puținele formații care-și continuă activitatea prezintă spectacole de un nivel artistic scăzut, a căror viabilitate este, din această cauză, foarte redusă. Impasul teatrului austriac — astfel precum au arătat-o în repetate rânduri, diverși oameni de teatru din Austria — nu-și va putea găsi rezolvarea decît într-un sprijin substanțial, eficient și operativ din partea cercurilor oficiale.

Suedia

● După îndelungi străduințe, Brita von Horn, cunoscut om de teatru din Suedia, a reușit să deschidă la Stockholm un nou teatru, intitulat Kammerteatern (Teatrul de Cameră). Noua sală, dispunind de 212 locuri și de o scenă construită după cele mai noi cerințe ale tehnicii, este menită după cum a declarat directoarea ei, să stimuleze creația dramaturgilor autohtoni. Prima premieră a noului teatru a fost *Bayonne* de Brita von Horn. Cronicile publicate pe marginea spectacolului au fost unanime în a aprecia negativ piesa, considerînd-o o pastişă desuetă. Totuși, ziarele își exprimă speranța că în ciuda acestui început puțin promițător, noul teatru va adăposti în viitor spectacole de calitate.

● Dramaturgia clasică rusă s-a bucurat dintotdeauna de interesul spectatorilor suedezi. Îndeosebi, piesele lui Cehov cunosc o largă popularitate, ele prilejuind actorilor valoroase creații. Actualmente, patru piese ale dramaturgiei clasice ruse sînt incluse în repertoriul a trei din cele mai importante teatre din Suedia. Astfel, *Unchiul Vanja* se reprezintă pe scena Teatrului de Dramă din Stockholm, *Livada cu vișini* este jucată de către Teatrul din Norrköping, în timp ce Teatrul din Malmö prezintă alternativ *Revizorul* de Gogol și *Fata fără zestre* de Ostrovski

Australia

● După succesul repurtat cu *Summer of the seventeenth doll* (*Vara celei de a 17-a păpuși*), de scriitorul australian Ray Lawler, Teatrul Elizabetan din Sidney s-a adresat dramaturgiei clasice, reprezentînd *Femeia îndărătnică* și *Noaptea regilor*, de Shakespeare, și *Rivalii*, de Sheridan.

Rolurile principale feminine din cele trei spectacole au fost interpretate de actrița Katherine Hepburn, aflată în turneu în Australia.

Japonia

● Prezentată de Teatrul Haiy-za, lucrarea *Seară în doi* de Yuyi Koyama este de fapt un pretext dramatic ce-i oferă dramaturgului posibilitatea să prezinte cîteva aspecte din viața Japoniei postbelice. Locuința unui amiral — împins la sinucidere din cauza înfringerii Japoniei în timpul ultimului război mondial — este închiriată de către patru familii. Oameni cu profesii și concepții de viață deosebite, locatarii casei au de înfruntat pe planuri diverse, o seamă de greutăți generate de realitățile Japoniei postbelice. În luptă cu viața, unii se prăbușesc striviți de greutatea apăsătoare a condițiilor de trai. Astfel, e cazul unuia dintre locatari, un tânăr muzician, care se sinucide fiindcă arta sa nu găsește nici un răsunset într-o societate lipsită de înțelegere pentru creația artistică. Alții își continuă existența ternă, animați de speranța într-un viitor mai luminos.

Accentele profund realiste ale piesei explică succesul pe care-l cunoaște de cîteva luni pe scena teatrului Haiy-za.